XXVI. évfolyam. **167. szám.** Szerda 1894. augusztus 29.

Előfizetési árak:
helyben, vagy postán küldve:
Egész évre . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . 2 » 50 »
Egy hóra . . 1 » — »
Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Főtér 1828. sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethetni helyben:
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban. (Főtér 1828. sz. alatt.)

DEBRECZEN

A DEBRECZENI ÉS VIDÉKI FÜGGETLENSÉGI PÁRT KÖZLÖNYE.

MEGJELEN NAPONKINT PÉNTEK ÉS VASÁRNAP KIVÉTELÉVEL.

Hirdetési dij:
Négy hasábos petit sorért 5 kr. Nagyobb terjedelmü s többszöri hirdetések alku szerint jutányos áron vétetnek fel. Bélyegdij minden külön beigtatásért 30 kr.

Hirdetést vagy reclámot magában foglaló ujdonság sora 50 kr.

Nyilttéri közlemények minden petit sora 50 krajczár.

Hirdetések fölvétetnek a szerkesztőségben és kiadóhivatalban. Főtér 1828. sz. alatt.)

Kéziratok nem adatnak vissza.

Társadalmi állapotainkról.

(Cs. K.) Soha a szocziális törekvések lappangó tüze erősebb lángra nem gyult, mint napjainkban. Ma a minden oldalról szertelenül felcsigázott igények és követelmények korszakában, elementáris erővel törnek felszinre ezek az igények, melyek kielégitést követelnek és melyeket elnémitani ma már nem lehet. Mert minden oknak logikai következménye az okozat és az előbbinek megszüntével az utóbbi is elenyészik. De a szocziális mozgalom természetes okozata a czivilizáczió fejlődésében rejlő oknak és valamint a korszellem haladását nem lehet többé megakasztani semmi eszközzel, ép ugy nem lehet többé a feltartóztathatlanul előre nyomuló eszmék utját állani.

A közelmult jobbágykorszakban, mikor az ország lakosságának tulnyomó része nem is volt »személy«, hanem csak mint földhöz kötött »lélek« szerepelt az árnyékvilágban, mi sem volt érthetőbb, minthogy e »lelkek« személytelenségük és semmiségük nyomasztó tudatában megelégedtek a kezük munkájából reájuk eső, elenyészően csekély százalékkal és csókolták a kezet, mely ma alamizsnát nyujtott feléjük, mig holnap a deres és somfa-bot gyönyöreivel ismertette meg őket. Az állam szabad polgárai pedig a pénz nagyobb értéke és az akkori primitiv állapotok csekély igényei mellett irigylendő elégedettségben ették kenyerüket.

És ha meggondoljuk, hogy a szocziális probléma csakugyan nem egyéb, mint a gyomor kérdése: érthetőnek találjuk, hogy oly korban, midőn a legfőbb életszükséglet a gyomor kielégitése volt, midőn a czivilizáczió haladásával lábra kapott fogalmak: »fényüzés«, »komfort« stb. a nagy tömeg előtt jóformán még ismeretlenek voltak és csak az anyagi javakkal megáldott földi halandóknak voltak kiváltságos előjogai, hogy oly korban a lét anyagi oldalait senki sem bolygatta.

Azóta azonban a gyomor kérdésének fogalma hatalmasan kitágult. A tudomány, de sőt a mindennapi tudás követelményei, a luxus vágya és az oly kivánatos jólét ezerféle külsőségekben nyilatkozó jelenségei mértéktelenül fokozzák a megélhetés feltételeit. Ezzel szemben a pénzérték az előbbi állapotokhoz viszonyitva rohamosan hanyatlott és e két szocziális tünet összeütközéséből keletkeztek ama mozgalmak, melyek alapjukban eszményi czélt tüztek maguk elé, de a praktikus megvalósitás terére átvive oly akadályokba ütköztek, melyeknek leküzdése a fennálló jogrendszer erőszakos felbontása nélkül alig képzelhető.

De korunknak még egy más igen nagy baja van, mely ahelyett, hogy megszüntethető volna, mindinkább fokozódik és végeredményében a pénzérték hanyatlásával egyenlő jelentőségü, sőt azt veszélyesség és tarthatatlanság tekintetében tán meg is haladja. Értem ez alatt a szellemi tőke mindjobban terjedő devalválását. Ötven évvel ezelőtt valóságos áhitattal beszéltek pl. egy könyvelőről, mivel a könyvelőség alapföltétele: az irás, olvasás müvészete és a könyvviteltan ismerete oly tekintélyt és ami a fődolog, jövedelmet adtak az illető boldog halandónak, melylyel ma legfeljebb tán egy miniszteri titkár tudna versenyezni. Ha még azonfelől ismeretes volt felőle, hogy a magyar és német nyelv egyaránt tökéletes birásán kivül — ami akkor szintén ritkaság számba ment — tud esetleg francziául, vagy angolul is, az már valóságos glóriét vont feje körül. Megsüvegelték az utczán, a mamák a boldogság Csimborasszóját vélték elérni, ha nőül adhatták hozzá lányukat.

Azóta nagyot fordult a világ és a primitiv tudás helyett univerzális müveltséget követelnek majd minden téren. A számtalan középiskola és szaktanintézet csaknem képtelen az évenkint temérdek számban oda tóduló fiatalságot befogadni és gőzerővel produkál érretteket, végzetteket, okleveleseket, kik iskolai tanulmányaikat ugy, ahogy elvégezve, egyéni tehetségükhöz képest több, vagy kevesebb müveltséggel teletömve, neki vágtatnak a világnak, hogy megküzdjenek a sorssal. De alig teszik meg az első lépést, mely őket képzeletük országában elvigye ama polczig, hol a boldog megélhetés és a zsiros haszon ideálja honol, keserüen tapasztalják önmagukon azon egyszerü közgazdasági axiómát, hogy minden áruczikknek, melynek nagy kinálata van, annál csekélyebb az ára.

A kenyéradóknak pedig bő választékuk van minden fajtáju és képzettségü fiatal emberben s igy mi sem természetesebb, minthogy vagy egyáltalában föl sem veszik a folyamodókat, a jelentkezőket, mert hiszen lehetetlenség volna valamennyit elhelyezni, vagy pedig kegyesen megengedik a legtöbb — nem müveltséggel, hanem protekczióval biró fiatal embernek, hogy mint tiszteletbeli pótgyakornok-jelölt-helyettes, helyet foglaljon a tisztikarban.

A legtágabb körü képzettség ma már oly közönséges piaczi áruczikk, melynek árát nem az eladó, hanem a vevő szabja meg tetszése szerint, és boldog az eladó, ha talál vevőt árujának. Eme egészségtelen tulprodukczió következménye az, hogy egy tehetséges és szorgalmas fiatal ember alig remélheti, hogy — hacsak hathatós protekcziója nincs — 30-ik életéve előtt, mondjuk 1000 forint jövedelmet elérjen, de hány van olyan, a ki még csak dijnoksághoz sem juthat a sok mindenféle atyafiság miatt?

Ezen viszonyok eredményezik társadalmunk igen sok ferdeségeit, melyeket itt fejtegetni most nem lehet czélom, csak egyet akarok közülök röviden felemliteni, mely, sajnos, nálunk Magyarországon harapódzott el leginkább. Értem alatta a tisztviselők nősülésének kérdését.

Ha majd a történetiró meg fogja irni a tizenkilenczedik század utolsó tizede erkölcseinek történetét, lehetetlen, hogy bő teret ne adjon müvében ezen szimptomának, mely az emberiség legfönségesebb tradiczióját, a családalapitást nem valami ékes alkudozás és cserebere körébe rántja le. Tisztelet a kivételeknek; de fájdalom a nőtlen fiatal emberek nagy része áruczikknek tekinti személyét, melyet minél drágábban kell áruba bocsátani. E tárgy méltó anyagul kinálkozik egy bölcsész iró tollára is, ki megirhatná, hogy a mit hajdanta a szivek vonzalmának neveztek, az ma a zsebek kérdésévé szállott alá.

És mindamellett, ha a dolgok mélyére pillantunk, látjuk, hogy talán nem is ez emberi érzelmek változtak, hanem a külső körülmények alakultak át olyanokká, melyek előtt minden nemesebb indulatnak háttérbe kell szorulnia. Ez ama furcsa kör, melynek minden egyes lánczszeme szoros kapcsolatban van egymással és melynek okozati összefüggése oly erős, hogy az alól senki sem vonhatja ki magát, mert hát végre is emberek vagyunk és ha lehet választani, ugy a jót, vagy legalább is a kisebb rosszat választjuk!

BELFÖLD.

A párisi községtanács Budapesten. Páris város községtanácsának képviselői, névszerint: Roussel, Puech, Thuillier Lazier és Menoud, azonnal megérkeztök után tisztelegtek Kamermayer polgármesternél, ki nyomban intézkedett, hogy a vendégek a főváros nevezetességeit megszemlélhessék. Tegnap délelőtt folyamán megtekintették a villamos vasutak berendezéseit, az általános csatornázás épitési munkáit, a közvágóhidat, a közraktárakat s a Rudas-fürdőt. Ezután fölmentek még a Gellérthegyre s hosszabb ideig élvezték a gyönyörü kilátást.

Az asztalosok sztrájkja nem hogy a megoldáshoz közeledének, hanem mindinkább makacsabb lesz. A sztrájkbizottság elhatározta most, hogy valamennyi munkanélküli segédet elutaztat a fővárosból a vidékre és külföldre, ugy, hogy a hét végén a bizottság kivételével egyetlen sztrájkoló segéd sem lesz Budapesten. A sztrájkbizottság Amerikából 15 ezer forintot kapott, azonkivül a hamburgi famunkások szövetkezete egy nagy kölcsönt ajánlott föl nekik, a legkönnyebb fizetési feltételekkel. A munkanélküli segédek szerdán kapják a második segélyt és pedig többet mint először. A pénztár a segélyezést kényelmesen elbirja, mert eddig még az alapösszeghez, melylyel a sztrájkot megkezdték, nem nyultak.

A „DEBRECZEN" TÁRCZÁJA.

MAGDA!

Óriás legények hét országra mentek
És ott minden finom selymet összeszedtek.
Sok, sok ezer gyerek görnyeszté a hátát,
Mig kiválasztották minden legszebb szálát.
Akkor a leányok guzsaly mellé ültek
És a nagy munkának ugyan neki dültek,
Mert öt esztendeig nyomták ott a széket.
— Az ötödiken a drága szép haj kész lett,
Aztán a legények fölmentek az égbe,
Háromszázhatvanöt esett le megégve,
Hanem az utolsó nem vetett rá ügyet
S a naptól ellopott egy nagy csomó tüzet,
Akkor valamennyi ötvös összeállott,
Furóval, vésővel a munkához látott.
A harmadik évre lett teljesen készen
A mindent égető, büvös-bájos két szem.
A legények már most a tengerbe szálltak
És a fenekéig bizony meg sem álltak.
Ottan is csak azért, mert azon a helyen,
A mit kerestek, a legszebb korál terem.
Ebből a hablányok szép ajkat formáltak,
Jól sikerült nekik, semmit se bibáztak.
Olyan volt, hogy mikor izzóan sóhajtott
Megcsókolta rögtön, a ki rápillantott.
A haj, a szem, s az ajk Árgilusnak kellett,
A ki Ilonába rögtön szerelmes lett.
Ennek szerelmére igen nagyon vágyott,
Mert hisz' véle kapná szép tündérországot.
Ezekkel akart ő hóditani menni,
Már kezéhez adták, nem gátolta semmi.
Nagy volt ára, de hát nem adta hiába,
Beletette aztán a ládafiába.
Mily nagy volt azonban a meglepetése,
A mely szegény fejét éppen másnap érte,
Mikor nem találta meg a ládájában,
Tárogatót futtak fönn a palotában:
»Elveszett három kincs, a ki megtalálja
Hozza föl azonnal a királyi házba,
Egy egész országot kap érte jutalmul.
A ki eltagadja, annak feje lehull!«
Széjjel a világon katonák utaztak,
Minden zeget zugot jól felkutatgattak,
Tüvé tették érte a mezőt, a rétet
Hiába keresték, sehol sem lelték meg.

*

Az este oly csöndes, bizton vagyok veled.
Hajtsd ide keblemre gyönyörü szép fejed.
Tudd meg, hogy az a haj itt van, itt van nálad!
Ragyogó fürtökben verdesi a vállad.
Tudd meg hát, megmondom, megsugom azt néked:
Hogy tiéd az a szem, a mely mindent éget,
Az izzó ajk, a mely tenger-gyöngyből való,
A te tulajdonod, szent igaz a való!
...Én meg csak azt tudom, a mint reád nézek:
Hogy forrón szeretlek, hogy imádlak téged!

Fekete László.

A szerbek fővárosából.

Belgrád, 1894. aug. 23.

(Utazás blíndre. Utitársam. Zimony. A zongorázó horvát hölgy és a dühös horvát. A bájos ujvidéki nő és melltüje. Belgrád. Szerbia haladása, a magyarokat szerető kormánya. A szerb hadsereg derék tisztjei. Topcsidera. Milós szobái és ruházata. — A »Boulevard« és szolid énekesnői. A szerb tisztek és a csárdás. A derék belgrádi magyar zsidók. A tanár hotelier és a magyar ügyvéd parfüm gyáros.)

Ha utazása előtt az ember hetekig tanulmányozza a térképet, a vörös Bedekkerek zöld leirásait, a legpontosabb financzialis számitásokat tesz, s talán még elmegy a kir közjegyzőkhöz is, végrendeletet csináltatni: — az lehet okos dolog, lehet gyakorlati; de hiányzik belőle az, a mi kellemessé teszi az utazást, hiányzik belőle az az élvezet, a mit ferbli nyelven gusztálásnak neveznek. Bevágja az ember egy ferbli kártyára, — ez a jó idő, — aztán beadja a vizit, az első zóna árát, — aztán jöjjön a mi jön. Soha se tudni, hogy az nap az ország melyik sarkában fog hálni az ember — ha ugyan csakugyan hál valahol.

Egy ilyen bumli utra indultam én is a napokban. Utitársam egy zene-szerző, a ki nem hord hosszu hajat, — a ki nem dalol és fütyöl soha s a mi legfőbb, még kedélyes is. A zenén kivül még csak egy szenvedélye van: — bomlik a fehérnépekért. Képes egy pár szép szemért uti irányt változtatni minden órában. Nők tekintetében rendkivül kozmopolita; mindegy neki a zimonyi horvát, a belgrádi szerb, az ada-kálei török, vagy a mehadiai oláh, — csak szoknya legyen.

No hát ezzel a kedélyes zeneszerző utitársammal megérkeztünk Zimonyba. A térképen a magyar korona területén van e »kikötő város«, tényleg azonban akár csak Felső-Ausztriában volna. Sőt rosszabb, mert akkor talán nem gyülölnék benne ugy a magyart, mint a mi kedves horvát testvéreink.

Hanem hát én mindennek a szebbik oldalát nézem, s igy el kell ismernem, hogy Zimony csinos város. Szállodája a »Centrál« Budapestre is beillenék gyönyörü villanyvilágitásával, szép szinházával s magyarul is beszélő személyzetével.

Estve czéltalanul bandukolva, az utczán utitársam egy nyitott ablakon át saját szerzeményét az »Imogen«-keringőt hallja korrektül zongorázva. Hát nem megbocsátható-e ily körülmények közt egy zene-szerzőnek, ha azon ablak előtt megáll, sőt benéz? A zongora mellett egy gyönyörü szőke horvát nő ül. A háttérben egy magas, barna, zordképü ur ábrándozik. A vörös lámpa-ernyő valóban még szebbé teszi a szép képet. De ime a zord ur dühösen ront az ablaknak, mi lassan tovább sétálunk, ő kihajol s utánunk néz. E zord tekintet zárta be majdnem előttünk Belgrád kapuit.

Mert hát el lehet menni Angliába, — Francziaországba, szóval sok tisztességes helyre; de ha Zimonyból a Dunán egy fekete kávéra Belgrádba akarnál menni; oda már utlevél, vagy zimonyi rendőrségi igazolvány kell.

Mi is megakartuk kóstolni a belgrádi török kávét s elszivni egy pár jó czigarettát. Felmentünk tehát igazolványért a rendőrséghez. Ime a nagy malheure! A rendőrfőnök a mi tegnap esti haragos horvátunk volt. — Már előre mondták, hogy minden magyart gyülöl! E gyülölet irántunk most már fokozott mértékben nyilvánult. Ránk ismerve, majdnem dühösen kérdé, hogy mit akarunk? Engedélyről szó sem volt. Csakhogy ép-kézláb kijöhettünk.

No hát gondoltuk, ez alkalommal lemondunk a fekete kávéról s punktum!

Nehány percz mulva nagy ágyudörgést hallunk. Csak nem ostromolja bőröndjeinket a horvát rendőrfőnök?

Egy gyenge kinézésü horvát beszerikát szentelnek föl; ezért e rettentő bombázás.

Mi is a tömeg közé vegyültünk. Volt ott kelet minden népéből, csak magyar szót nem hallottunk. De ime nem sokára egy bájos és distingvált öltözetü nő melltüjét pillantom meg, a mely egy valóságos magyar czimerből állt. Ez már intelligentiájánál fogva sem lehet itt más, mint magyar.

Bemutattam magamat. Nem csalódtam. Az ujvidéki függetlenségi lap szerkesztőjének szép neje volt férjével. Azonnal összebarátkoztunk. A férj jeles jogász, általános müveltségü kedves uriember. Belgrádba voltak utazandók. Általuk aztán mi is megkaptuk Kelecsényi de-

A hadgyakorlatok szinhelyéről.

Nógrádmegyében mindenfelé nagyban folynak az előkészületek. Az országutakat és vármegyei utakat javitgatják, jókarba helyezik. A királyváró Balassa-Gyarmaton villamvilágitást rendeznek be. Az utezákon 60, zászlókkal feldiszitett árboczot állitanak föl. A király a Balassa-Gyarmattal szomszédos Szécsénybe is átfog ránduln, hol a vármegye állit fel diadalkaput. A gyakorlatok alkalmával a kormányt csak a belügyminiszter és a honvédelmi miniszter fogják képviselni, mert Wekerle miniszterelnököt a delegácziók veszik igénybe. Ferencz Salvator kir. herczeg is részt vesz a gyakorlatokon hadsegéde kiséretében.

Az iskola és az élet.

A polgári-, illetve felsőleányiskolát közoktatási szempontból általában csak mint középtanfolyamot szokták tekinteni, melyben elméleti előkészültséget nyer a leánynövendék arra, hogy az ugynevezett női szaktanfolyamokra legyen bocsátható. S a polgári leányiskolák vezetésében általában ma az a szellem az irányadó, hogy az oktatás minden igyekezetét arra összpontositsa, miszerint a növendék az elméleti ismeretekben kifogástalan előkészitést nyerjen.

Midőn a nőnevelés szempontjából, a polgári leányiskola hivatásával szemben felállitott ezen tapasztalatokkal foglalkozunk, akkor egyszersmind az élettel számolunk, s ugy találjuk, hogy mind azok egyoldalulag és ferdén fogják fel a leányiskolák hivatását, kik abban semmi egyebet nem látnak, mint egy női közép-tanfolyamot.

Egy intelligens körben élő nőnek az iskolai ismeret és tudományos müveltség csak nagyon is kivételképen való arra, hogy belőle éljen s általa magának exisztencziát biztositson; hanem szükséges ez azért mert általános müveltség el nem képzelhető a nélkül, hogy az ember a tudományos világ nagy körvonalait ne ismerje. Már pedig egy intelligens körben élő nő az általános müveltség követelményei alá esik s igy birnia kell mindazon ismereteket, mélyeket ezen kör igénykép tart fenn mindazokkal szemben, kik itt helyet követelnek maguknak.

Kétségtelen tehát az, hogy a polgári leányiskola az élettel szemben egy befejezett tanfolyamnak tekintendő, miért is itt a vezérelvnek oda kell törekedni, hogy az a leánynövendék, ki a polgári leányiskolát elvégezte, annyi ismeretet vigyen ki az életbe, a mennyi föltételenül megkivántatik arra, hogy a nő ne csak mint feleség, anya, és gazdasszony, de mint a müvelt társadalom tagja is, csorba nélkül tölthesse be szép és nemes hivatását. S épen azért a polgári leányiskolai oktatásnak nem arra kell törekedni, hogy a növendékek az elméleti ismeretekben vegytani pontossággal tudják felállitani a tudomány elveit és szabályait, hanem hogy a szabályok általános körvonalainak ismerete mellett a tudományos világban az általános müveltség által megkövetelt széles tárgyismerettel birjanak. Tehát nem az a fő, hogyha keveset tudnak is, de a tudásnak meglegyen a biztos alapja a szakismeretben, hanem hogy sokat tudjanak, és mikor az életbe kimennek: a nő előtt csak azért, mert ő nő, ne legyen teljesen terra inkognita a tudomány egyetlen ága sem.

Ezt kivánja az általános müveltség. Épen azért a polgári leányiskola ne szakszerüleg tanult, hanem müvelt nőket igyekezzen nevelni, s ez csak ugy érhető el, ha itt az oktatás szelleme felszabadul a tudományos pedantéria sablonos szabályai alól s a nevelés szabad szárnyakat nyer, mely nem az ok és okozat közötti összefüggés vegyelemzésébe mélyeszti és fárasztja ki az elmét, hanem egy leányiskolai növendék látókörének megfelelően, könnyebb rendszerbe szedi össze s játszva állitja egybe az ismeretek azon halmazát, melyekre nem a tudomány, de az élet szempontjából van szükségük.

Szóval a társadalomnak nem tudományos, hanem müvelt lelkü nőkre van szüksége s a női müveltség hivatása nem az, hogy a szakismeret csalhatatlanságával kösse és oldja a tudomány szálait, hanem hivatása, hogy a mindennapi élet körén kivül eső kérdésekben ne álljon egészen tajékozatlanul.

Az általános müveltség nem feltételezi azt, hogy megtudják határozni, minő vegyelemzési ellentét jut érvényre a márványban és kvarczban, hanem az a fő, hogy ha elénk tesznek három darab követ, megtudjuk különböztetni egymástól.

A polgári leányiskola oktatási rendszere és vezetési szelleme tehát csak akkor felel meg az élet követelményeinek, ha vezérelvként azt veszi, hogy a nő minden iskolai ismeretét a polgári iskolában nyeri és igy annyi ismerettel bocsátja az életbe növendékeit, mennyi egy müvelt körben élő nőnek szükséges arra, hogy mint anya, feleség, gazdasszony, szóval mint a család lelke, a müvelt társadalom tagja, mint honleány, az élet küzdelmében reá váró és nehéz feladatnak ugy feleihessen meg, mint a költő mondja: »Nő, ha betöltöd csorba nélkül szent hivatásod, környezeted boldogga teszed: házadnak oszlopa vagy!«

KÜLFÖLD.

A czár betegsége. Berlin, augusztus 27. A Norddeutsche Allgemeine Zeitungnak jelentik Petervárról, hogy a czár állapotát kolmolynak tartják, állitólag vándorló vesebaja van. Lacharjin tanár véleménye szerint, a czar idegbajos és a sok munkától kimerült; a veséje is meg van támadva, de azért rövid idő mulva elutazhatik a Krimbe. Lacharjin tanár elkiséri utjában a czárt.

Az orosz hadgyakorlatok elmaradása. Krakó, aug. 28. A Nova Reforma értesülése szerint a szmolenszki hadgyakorlatokat azért nem tartják meg, mert az utolsó perczben merényletet fedeztek fel a czár élete ellen. E felfedezés következtében a czár állapotában is rosszabbodás állott be. Eggenbach szmolenszki rendőrfőnök hirtelen lemondott állásáról, a mi a szmolenszki császár-hadgyakorlatok elmaradásával van összefüggésben.

A herczegprimás Rómában. Róma. aug. 28. Vaszary biboros-herczegprimást a jövő hétre ide várják.

Az olasz trónörökös házassága. Róma, aug. 28. Az olasz sajtó által terjesztett ama hirt, hogy az olasz trónörökös egy osztrák főherczegnővel, vagy belga herczegnővel valtott volna jegyet, dementálják, ellenben a trónörökösnek Mária Magdolna herczegnővel, a görög király 1875-ben született leányával való eljegyzését biztosra veszik.

A munkáról.

Általános érdekü thémát választottam, mely minden embert egyaránt érdekeljen és mely minél szélesebb körben visszhangra találjon.

Valami ideges mánia ez nálam, hogy minden áron azon iparkodom, hogy érdeket keltsek igénytelen dolgozataim iránt. Hanem bocsássanak meg tisztelt olvasóim, tisztán önzetlen jóakarat ennek a forrása. A miről most akarok önöknek beszélni, nem haszontalan időfecsérlés, hanem komoly megfontolást igénylő dolog: a munka.

Már rég megmondották és megirták, hogy a munka nemesit és mégis oly sokan vannak, kik magukra nézve lealázónak tartják, a fizikai munkát különösen, de néha a szellemi munkát is. Pedig csupán a munka, az öntudatos munka teszi az embert azzá, a mi. Minden emberi nagyság a munkaszeretetben alapul, a nélkül lenn maradnánk a porban, mig munkánk fölemel és munkánk után jólétnek és életkedvnek örvendünk.

A munkátlanság az első lépés az erkölcsi elzüllés utján: ezt követi a többi a végleges elzüllésig, mig a hiven teljesitett munka nyomán megelégedés fakad.

A munka a mi kötelességünk a földön, ennek hüséges teljesitése reményt nyujt a félenknek és bizalmat önt a csüggedőbe.

Sohse gondoljuk azt, hogy másnak dolgozunk, mert a mit teszünk, mindig önmagunkért teszszük. Néha a látszat csalja az embert, de kövessük figyelemmel dolgaink menetét és befogjuk látni, hogy bármily ellentétnek lássék is, azért mindig magunkért, saját jólétünkért munkálkodunk.

Hisz ez különben másképen nem is lehet. Az ember annyira önző, hogy még mikor észre sem vesszük, akkor is csak az önzés hajtja az embert fokozottabb munkaerő kifejtésére. És bizony aligha munkálkodnánk szivesen, ha nem élne bennünk öntudatlanul homályos sejtelme annak, hogy ennek vagy annak még használ veszszük, vagy egyet, vagy mást még igénybe vehetünk valaha.

A munka a sors csapásait is képes elviselhetőre tenni. Bánatunkban kötelességeink hü teljesitése elvonja némileg figyelmünket a kellemetlen vagy fájdalmas gondolatoktól, és képessé tesz nyugodtabban és higgadtabban átgondolni fájdalmas, vagy bánatos helyzetünket.

A hiven teljesitett munka oly nyugodt megelégedéssel tölti el szivünket, a mit más áron soha meg nem szerezhettünk volna.

Munkánk eredménye éppen a munka fáradsága által lesz becsesebbé előttünk, hogyne szeretnők hát a munkát, mely értéket emeli az eredménynek.

Néha azt hiszszük, hogy a fáradság nem áll arányban czéljával, de később mindig be kell és be is fogjuk látni, hogy épen ellenkezőleg van, és a csüggedés pillanataiban gondoltuk azt, hogy az, vagy amaz nem érdemli a fáradságot.

Az ember gyarló és sokszor elcsügged; de ilyenkor nézzünk körül és látni fogjuk, hogy más talán kevesebb eredménynyel és mégis több kitartással dolgozik, és csüggedésünk erőre válik, és mi fokozottabb munkakedvvel és dusabb eredményre való kilátással fogunk dolgainknak végzéséhez.

Ne kicsinyeljünk semmi munkát és ne tartsunk kivihetetlennek semmit, csak fogjunk bizalommal és jókedvvel hozzá és sikerülni fog minden, mert a jókedvvel elkezdett munka már félsikert biztosit.

Hanem aztán akár az anyagi, akár a szellemi munka egyaránt megviseli az ember idegeit és kifaraszt. Ilyenkor keressünk természetünk által megkivánt üdülést, akár a szabadban, akár a társaságban, akár a zenében, akár egyébb szórakozásban, nehogy a tulfeszitett idegek felmondják a szolgálatot, mert azután késő találna lenni, helyre hozni akarni az elmulasztottakat.

A rendszeresen beosztott életmód, hol a munkát üdülés és az üdülést munka váltja fel, követőjének hosszu és nyugodt életet biztosit.

A tunya, dologtalan élet az unalom anyja, az unalom pedig sok rossznak szerzője és okozója volt már az életben. Az unalmat pedig máskép el nem üzhetjük, mint munkával, még a szórakozás sem képes öt mindig kiszoritani, de a munkától fut.

Nem hiába mondja a nagy Eötvös, hogy: „az unalom a rosszra hajló embert rosszá s a jóra hajlót boldogtalanná teszi, és valóban szánalomra méltó az oly ember, kinek az életben semmi dolga sincs“; hát már ő is a munkát találta az unalom leghathatósabb ellenszerének és az unalmat az ember legnagyobb ellenségének.

A szellemi munka üdülést nyujt az anyagi munka fáradalmai után, és viszont. Ez utóbbinak bizonyitására élő példa az angolok „nagy öreg“ Glad-stone, ki a parlamenti eszmeharczok fáradalmait a favágó tőke mellett piheni ki, és ime: magas kort ért és szelleme rugékonyságát még sem vesztette el.

Azért, hát kövessük az irás szavait: „Munkálkodjatok mig nappal vagyon, mert eljő az éjszaka, melyben senki sem munkálkodhatik.“

H. K. L.

Határidő-naptár.

Találkozó szerdán és szombaton d. u. a Gönczy egyesület Otthonában.

Munka-tanitás a kézügyesitő egyesület iskolai mühelyében, d. e. 8—11-ig, d. u. 3—5 óráig.

Aug. 29. Rendkivüli városi közgyülés. D. e. 10 órakor.

Szept. 2. Mükedvelői előadás a Margit-fürdőben.

Szept. 10. Tanév megnyitása a főiskolában.

Ujdonságok.

* **A mohácsi vész emléke.** 368 éve van ma, aug. 29-én annak, hogy a török Mohácsnál a magyar seregét tönkre tette és Magyarország nagyrészének ura lett. A szerencsétlen csatának emlékét, mint minden évben, ugy az idén is megtartják Mohácson, de nem ünnepélylyel, mely a gyászos emlékü nap profanálása volna, hanem istentiszteletek tartása által. Az emlékkápolnában misék és egyházi férfiak által emlékbeszédek fognak tartatni. A belvárosi plébániában alapitványi diszebéd lesz. Este a »mohácsi iparosok olvasókörében« alkalmi beszédek meghallgatása czéljából társas összejövetel és vacsora lesz.

* **Egyházi adózás.** A debreczeni nagytiszteletü és tekintetes ev. ref. egyház presbyteri közgyülésének a szentesitett zsinati törvények 5. §-a értelmében 28/894 szám alatt hozzám intézett megkeresése folytán, ismételve felhivom az ev. ref. egyház adófizető tagjait, hogy egyházi adó és az országos egyházi közalapot illető lejárt tartozásukat közvetlenül az egyház adószedő hivatalánál késedelem nélkül fizessék be, ellenkező esetben azok a m. kir. pénzügyminiszter urnak 72,752/1888. szám alatt kelt körrendelete alapján, a végrehajtási költségekkel együtt kényszer behajtás utján fognak bevétetni. Debreczen, 1894. évi aug. 22-én Simonffy Imre királyi tanácsos, polgármester.

* **A szürszabó inas története.** Ez év február havában este, midőn az iparos tanonczok az iskolából kijöttek. Csehi Ferencz 15 éves szürszabó tanoncz Adorján nevü czukrásztanoncz társát veszekedésközben sulyosan fejbe szurta, ugy hogy a fiu a seb következtében huzamosabb ideig volt ágyban fekvő beteg. — Csehi Ferenczet a rendőrség elfogta és ügyét áttették az ügyészséghez; őt pedig ideiglenesen szabadlábra helyezték. Midőn már ügye a végtárgyalástól nem volt messze, egy alkalommal, április 25-én felment a Tisza palota második emeletén levő kir. törvényszékre, ügyének helyzete felől kérdezősködni. Ugy látszik, hogy ott ügye felől nem a legjobb felvilágitást adhatták, mert a fiu, egy alkalmas pillanatban leugrott a második emeletről a köves udvarra s sulyos belső sérülést és a fején sulyos sebet kapott. A mult napokban jött ki a közkórházból. Ügyét tegnap tárgyalták Konrád Sámuel törvényszéki biró elnöklete alatt; a törvényszék figyelembe vette, hogy a fiu már eléggé megbünhödött, azért csak igen enyhén itélt és a fiut 1 napi elzárásra és 2 frt pénz büntetésre itélte. Ugy vádlott fiu, mint a kir ügyész belenyugodott az itéletbe.

* **Iskolai értesités.** A helybeli római kath. elemi fiu- és leányiskolákban és a felső leányiskolában a beiratások szeptember hó 3—7. napjain leszuek délelőtt 8 órától 12-ig, ugyanezen napok délutánjain 2-től 4 óráig tartatnak a felvételi és javitó vizsgálatok. Tandij egész évre az elemi iskolákban 3 frt 20. krajczár a felső leányiskolában tizenöt forint, — ezen kivül minden tanuló tizenöt krt. fizet az orsz. tanitói nyugdij alap javára. A folyó iskolai évben az elemi fiuiskolában a VI, osztály is megnyilik. Debreczen, 1894. évi augusztus 29 Az igazgatóság.

* **Esküvő.** Dr. Fejér Ferencz f. évi szeptember hó 9-én, d. u. 4 órakor tartja esküvőjét Fischer Frida kisasszonyval.

* **Vasuti kaland.** Egy fiatal uriember utazott e napokban Debreczenből Budapest felé. A vonat Szolnokon hosszabb ideig állott, a fiatal ember tehát kiszállt a kocsiból s fel alá sétált a perronon. Csöngettek, aztán fütyyentett a mozdony sipja s mivel a parasztmondás szerint: mihelyt fütyöl, mindjárt megyen, hát ez a vonat is szépen elindult. Az utazótársak aggódva látták, hogy a fiatal ember nem jött vissza s tanakodni kezdtek, hogy mi legyen podgyászával, mely egy vaskos utazóládából és két zsákba kötözött csomagból állott. Rövid tanakodás után az egyik utas azt a véleményt nyilvánitotta, hogy mivel még a vonat lassan megy s jóformán ki sem

---

rék előzékeny vasuti mérnök segitségével az engedélyt.

Igy jutottunk ide.

Mondhatom sokszor fogok háládatosan gondolni a mellüre, mely megnyitá előttem Belgrád kapuit. Nekem e fejlődő nemzet kedves fővárosa rendkivül megtetszett.

Nincsenek itt nagy paloták, fényüzés és hiábavaló humbug. De van egy önérzetes nemzet, mely kicsiségét érezve, rettentő erővel igyekszik itt keleten egy darab czivilizatiót teremteni.

Van egy az öntudatos nemzeti politikától áthatott kormány, s annak rendkivül zsenialis elnöke — ki a magyar nemzet nagybarátja és tisztelője. — Van önálló hadserge, a melynek minden tisztje él és hal a nemzeti eszméért s van külképviselete, mely védi a nemzet becsületét a külföldön.

Megsétáltuk a főbb utczákat. Láttuk a királyi palotát, melynek ssebb részét Rudolf látogatása alkalmából 3 hó alatt készitették. E királyi palota ha nem is fényes, de árboczrudján csak a szerb nemzeti trikolort lengeti a szél. A parlament épülete kicsiny, de az abban hozott törvények mind az önálló nemzeti politikától vannak áthatva.

Villany vonattal mentünk ki Topcsiderába, a hol egy nagy park közepén áll a végtelenül egyszerü, mondhatni szegényes régi fejedelmi lak. Megnéztük ott a fejedelemség megalapitójának Milósnak egyszerü berendezésü szobáit; az ágyát, hol meghalt, ruháit, fegyverzetét, evő eszközeit. Bizony ma már egy másodrangu iparos is nagyobb fényt fejt ki, de az erős nemzeti érzület nagy kegyelettel veszi körül az egyszerü tárgyakat, ismeri értékűket.

Belgrád nem nagy város; de bir a nagyvárosok előnyeivel. — Kitünő villanyvilágitása van. Szép nemzeti szinháza; előtte Mihály fejedelem nagy lovagszobra. A kül államok képviselői nagyszámmal székelnek ott.

Este a »Boulevard« czimü mulatóhelyre mentünk, mely óriás nagy és szép helyiség. A városi zenekar precziz játszott. Egy német, egy franczia és egy olasz énekesnő felváltva dalolt.

Feltünt nekem discrét magaviseletük és tisztességes ruházatuk. Egy belgrádi uj ismerősöm mondá el, hogy a rendőrség az énekesnőknek semmi extra-vágantiáit nem türi. Igy kivágott és rövid ruhát nem vehetnek föl. Nem szabad nekik máshol szokásos módon férfiak asztalához leülni s ott azokat pumpolni. — Szóval akárcsak koncert énekesnők lennének.

Szerfelett tetszett nekem a nagy számmal jelen levő igen csinos tiszteknek a polgári elemmel való rendkivül barátságos viszonya. Ja, érteni lehet: nemzeti hadsereg!

Ez elegáns fiuk különben is rendkivül előzékenyek. — Például észre vévén, hogy magyarok vagyunk, elkezdtek a »csárdást« követelni; a mit tiszteletünkre el is játszottak.

Különben Belgradban sok magyar él. — Számukat 2—3 ezerre lehet tenni. Legtöbb magyar-zsidó; de a kik becsületükre legyen mondva, ott szorgalmuk, megbizhatóságuk és eszök által a magyar névnek csak becsületére válnak.

Legtöbbnyire megmaradnak a magyar honpolgárság kötelékében, s arra szerfelett büszkék; de azért a legnagyobb elismeréssel vannak a jelenlegi szerb kormányzat és intézmények iránt. Zsinagógájukban királyunk születésnapja és Szt.-István napján egész ünnepélyességgel istentiszteletet tartanak, magyar czimerrel van megrakva imaházuk. Ez alkalommal a szerb kormány is mindig képviselteti ott magát s más államok képviselői is megjelennek.

Szóval e derék magyar zsidók igazán jó magyar hazafiak, — s a mi felett leginkább bámultam, függetlenségi pártiak. Azzal érvelnek, hogy ha a kis Szerbia független tud lenni, a nagy Magyarország hogyne lehetne az?

Különben a Szerbiába menő idegen, ha egy kis ügyessége van, rendkivül könnyen boldogul és vagyonoskodik.

De mennek is Magyarországról oda folyton nagy számmal még az inteligentiából is. — Egy szegedi kereskedő akadt tanár három évi szabadságot vett — s most hotelier Belgrádban.

Ép az ő vendéglőjében voltunk száliva. Egy Asztalos János nevü ügyvéd Juon Asztalovits név alatt párfüm-gyárat alapitott. Mindkettőnek igen jól megyen.

Szóval sok érdekes dolgot tapasztaltam itt, melyről egész könyvet irhatnék. De hogy tárczám igen hosszu ne legyen, most még csak azt kell ismételnem, hogy Szerbia egy gyors leptekkel fejlődő derék kis ország, mely megérdemli teljes rokonszenvünket.

HORY BÉLA.

értek az állomásról, dobják le a fiatal ember podgyászát, legalább el nem maradnak egymástól. A szót tett követte. A két zsák még csak szépen baj nélkül ért földet, de a sulyos bőrönd e zökkenés folytán kinyilt s a szél csak ugy hordta szanaszét a sok fehérneműt. Mint a kik dolgukat elég jól végezték, az utasok szépen visszaültek helyeikre. Ekkor nyilik az ajtó és belép a — debreczeni fiatal ember, ki a kocsi egy másik szakaszában beszélgetett, mialatt holmiját meglehetős rövid uton elexpediálták. A megrémült fiatal embert alig birták visszatartani, hogy hütlenné vált holmija után le ne ugorjon a most már teljes erővel robogó vonatról. Az ujszászi állomáson azonban mégis leszállt, hogy a podgyászával való viszontlátás szerencséjének minél előbb örvendhessen.

* **A kézügyesitő tanfolyam**, mely 16 tanitó részére volt rendezve, ma d. e. ünnepélyesen berekesztetett. Julius hó közepe táján nyilt meg a tanfolyam s ezen idő alatt elsajátitották a tanfolyamban résztvett tanitók a kosár-kötést; száznál több, különféle alaku kosarat kötöttek s tanultak gyékény és szalma-fonást is. Ma este a tanfolyamban résztvett tanitók, kik már előbb lefényképeztették magukat, bucsu-estélyt rendeznek, melyre meghivták Eötvös Károly Lajos tanfelügyelőt és Fehérvári Ferenczet, a tanfolyam ügyes és lelkiismeretes vezetőjét.

* **Rendkivüli városi közgyülés**. Rendkivüli közgyülésre gyültek össze ma a varosatyák, hogy véglegesen határozzanak a m. kir. államvasutaknak Debreczenben felállitandó gép- és kocsijavitó mühelye czéljaira szükséges idegen területek megszerzése s egyuttal ugyanazon czélra a város tulajdonát képező földek átengedése tárgyában. Gr. D é g e n f e l d József főispán kevéssel 10 óra után a gyülést megnyitván, névszerinti szavazást rendel el e tárgyban. A szavazás megejtetvén, 84 szavazattal 1 ellenében határozatba megy, hogy a dohánygyár melletti területen állittassék fel a mühely, mely terület felajánltatik a m. kir. keres. miniszteriumnak. A rendkivüli közgyülésnek több tárgya nem lévén, 11 órakor véget ért.

* **Óvakodjunk a zsebtolvajoktól!** Emlitettük már lapunkban, hogy a Nagy-Károlyból Pestnek jövő vonaton a mult héten egy kereskedőnek kilopták zsebéből 3800 frttal terhelt pénztárczáját; a tettest ez ideig még nem sikerült kézre keriteni. Ma ismét kaptunk értesitést, hogy Kis-Várda és Debreczen között tegnap éjjel Kohn Sámuel nevü kereskedőnek, a ki a hosszu ut faradalmai következtében a vasuti kocsi egyik sarkában elszunyadt, mire felébredt arra a szomoru tapasztalatra jött, hogy kabátjának egyik oldala teljesen kivolt vágva és 2000 frttal terhelt pénztárczája eltünt; persze hogy mindjárt utána nézett, de a tettesnek már csak hüit helyét lelte. Feljelentette az esetet. Országos körözést inditottak a zsebtolvaj elfogatására.

* **Pénztárvizsgálat**. Tegnap kezdték meg a városházán a házi pénztár vizsgálatát. A vizsgálatnál, mely még ma is folyik — jelen voltak: Ábrahám László t. főügyész, Vértessy István főjegyző s L. Nagy Balint biz. tag.

* **Kossuth szobra**. A Debreczenben felállitandó Kossuth szobor alap javára ujabban adakoztak: Kovács József Debreczen 724 számu gyüjtő iven 2 korona.

* **Iskolai értesitő**. Vettük a debreczeni nőegylet által létesitett nőipari-iskola értesitőjét, az 1893—94-ik tanévről. Szerkesztette: Székely Melinda.

* **Böngészet a hirlapokból**. (Ujdonságok és apró hirdetések.)

* Kedves nőm tegnap reggelire egy erős fiuval ajándékozott meg.

* Riadó mosolygás követte a főispán ur szellemes megjegyzését.

* Egy falusi lányt, ki a marhával is tud bánni, nőül vennék.

* A társulat 32 személyből, 22 jól idomitott lóból, egy idomitott szamárból és egy disznóból áll.

* Jófajta tehén eladó. Értekezhetni vele délután.

* Tegnap eltemették egyikét a még élő agg harczosoknak, az 1848—49. évekből.

* Kéretik az asztalokat nem tele rakni, hanem azokat a ruhatárba adni.

* Egy képviselő beszédéből: Az anyakönyveket az államnak kell vezetnie. Az államnak kell nyilvántartania, hogy ki születik és ki nem születik.

* **Rablótámadás a Tiszán**. A régi betyárvilág romantikájára emlékeztető dolog esett meg Wiesner Májer büd szent-mihályi gazdag kereskedővel. A miskolczi vásárról tért haza Ranyák János tiszabüdi fuvaros kocsiján és hajnal felé a tisza-dobi révhez ért. Alig hogy felszálltak a hidasra, három vállas, marczona alak lépett ki a sürüből és ők is raszállltak a kompra. A Tisza közepén lehettek már, amikor a marczonaképü legények egyike rárivalt Wiesnerre:

— Ide a pénzedet, mert mindjárt behajitunk a vizbe!

Wiesner remegve huzódott a karfához, de a rabló megragadta és már-már be akarta váltani fenyegetését, mikor Ranyák fuvaros segitségére sietett. — A fuvarost azonban akkor a másik két betyár ragadta meg és Wiesner félelmében odaadta a rablóknak a vásáron szerzett pénzét. Igy érte el a komp a második partot és a rablók a hajnal szürkeségében eltüntek. Nem érdektelen a dologban az, hogy a révész, fiával együtt látta az egész esetet. ahelyett, hogy a megtámadott kereskedőt védte volna, a kiszállásnál meg akarta zálogolni, mert a révpénzt nem tudta kifizetni. Wiesner nem merte a rablókat feljelenteni, mert ezek azzal fenyegették, hogy megölik. A rokonai tették meg tehát a följelentést a járási főszolgabirónál.

* **A füzfa poéta** (öt krigli sörtől lelkesülten): Bizony Árpád, Ella akkor lett hütelen. Akkor döfte szivembe a pesszimizmus tőviset. Akkor lettem költő!

Árpád (józanon): Bizony, bizony, a szerencsétlenség sohase jár egyedül!

* **Válási okok**. Franczia országban válási ok, ha a férj feleségét gyermekei előtt összeszidja, ha a nő vonakodik férjével a szinházba menni, vagy ha a férj rosszul bánik anyósával, vagy mostoha gyermekeivel. Romániában akármilyen okból elválaszthatja a biró a házasfeleket, ha meggyőződik, hogy tovább együtt élniök lehetetlen. Massachusettsben és Mississippiben válási ok az ópium vagy egyéb kábitó szerek folytonos élvezete. Oroszországban korlatlanul a papságé a döntés, de a válóper költségei oly nagyok, hogy csak a leggazdagabbak viselhetik el. Portugáliában a nő kötelessége, ha csak nem tart a válástól, mindenhová követni férjét az ország határain belül. Azonkivül Portugáliában tilos a nőnek férje beleegyezése nélkül irodalmi munkáit közzetenni.

* **A jótékony nőegylet** által létesitett és fenntartott árvaházi, elemi, leányiskolába beiratkozhatni lehet szeptember 1. 3. 4 én. Felveszünk bármelyik osztályba járó leánykákat tandijmentesen. Székely Melinda árvaházi tanitónő.

* **Mükedvelői előadás**. A folyó hó 26-án megtartott mükedvelői előadáson felülfizettek: özv. Komlóssy Imréné urnő 6 nagysága, Komlóssy Arthur, Komlóssy Dezső és Móricz András urak 1—1 frtot, Mayer János ur 50 krt. Összes bevétel volt 130 frt 90 kr, kiadás 175 frt 60 kr, veszteség 44 frt 70 kr. E helyen még kötelességünknek ismerjük, hogy Komlóssy Arthur urnak a »Csokonai kép« átengedéséért és a szives támogatásért, Mándoky Béla ny. szinművész urnak a kitünő rendezésért, Békéssy Gyula fiatal színész urnak az ügyelésért és végül a mükedvelői zenekar karnagyának Hora Károly urnak a zene kitünő vezetéséért hálás köszönetünket nyilvánitsuk. Debreczen 1994. augusztus 29. Matolcsy Lajos elnök.

---

* **Hangverseny**. Schmidt Róbert Vilmos zongoramüvész, a lipcsei zene-akadémián a Jankó-zongora tanszakának s. tanára, f. h. 30-án, azaz holnap este a Margit-fürdő disztermében, hangversenyt rendez, melyre sikerült közremüködőkül megnyernie Hirsch Jenny kisasszonyt, a budapesti zene- és énekakadémia kitünő növendékét és Schnell Gusztáv lipcsei hegedü-müvész s zene-igazgatót. Helyárak: I-sö rendü körszék 1 frt; II-od rendü körszék 90 kr; állóhely 50 kr. Jegyek előre válthatók: Szent-Királyi Tivadar, László Albert és Schmidt S. urak kereskedéseiben, a Bika szálloda kapusánál és este a pénztárnál. A hangverseny müsora: 1. Nyitány, előadja Rácz Károly és zenekara. 2. Sonata (d. moll) Niels W. Gade. Jankó-zongorán előadja Schmidt R., hegedün kiséri: Schnell G. 3. a) Hangverseny-ábránd (c. moll b) Nocturne Schmidt Róbert. Játsza Schmidt Róbert — 4. Ének Hirsch Jenny k. a. Spanyol tánczok (Nro. 1. Malaguenna, o p.) 24.) Előadja: Schnell G. P. de Sarasate. 6. a) Dal (f. dur) Rubinstein b) Mazurka Godard. c) Valse (c moll.) Chopin. Játsza Schmidt Róbert. 7. Ének Hirsch Jenny k. a. 8. Introduction et variatons pour le violin David Ferd. Játsza: Schnell G. 9. Troubadour-ábránd, Verditől; Jankó-zongorára átirta és előadja Schmidt R. A Jankó-féle zongorát Schmidt S. hangszer-kereskedő ur engedte át. A hangversenyt tánez követi. A hangverseny kezdete esti 8 ó.

Időjárás. Az északnyugoti maximum Közép-Európa-felé terjeszkedik; a minimum Oroszországban található.

A borultság északról és nyugatról növekedik; dél Európában az idő derült és meleg, északon és Oroszországban azonban többnyire esős. A hőmérséklet eloszlása keveset változott.

Hazánk északi határvidékén voltak az éjjel zivataros esők, de az ország tulnyomó részében az idő állandóan száraz és igen meleg maradt. A hőség szokatlan nagy, a nappali temperaturák egyes helyeken 35 C° fölé emelkedtek.

Ungvár erős zivatart jelent.

Északnyugoti szelekkel változóan felhős, meleg idő várható, semmi, vagy kevés esővel és a hőség némi csökkenésével.

Az a kutbódé.

A kut bódé sorsa még mindég kisért a városházán. Beszélnek róla, tervezgetnek, de még nem akadt ember, a ki tanácsot adhatott volna arról a kutbódéról, mely jelentékeny szerepet játszik Debreczen városának legujabb történetében. (Csak akadna egy ujabbkori Szücs.)

A mai közgyülés után Márk Endre, az örök tevékeny ügyvéd, oda ütött a homlokára s mielőtt a városatyák megszökhettek volna, kijelentette, hogy itt egy rögtönzött értekezletet kell tartani.

Valamennyi kövér városatya mind jelen volt ezen az értekezleten, már tudniilik a kik testi terjedelmüknél fogva nem ugorhattak meg előle olyan könnyen, mint a könnyebb vérü, fiatalabb nemzedék. Szikszay tüzoltó főparancsnok is szökni akart, de a ruhaját oda csipték az ajtóhoz, kénytelen volt ő is részt venni az értekezleten.

Márk Endre azután előadta, hogy bár közelebb (???) közgyülési határozat hozatott, hogy az ártézi kut bódét, városunk ez impozáns alkotmányát lerombolják, mind ez ideig még ott meredezik ijjesztően az ég felé, sértetlen állapotban.

A városi tanács megtenne ez ügyben mindent, de a polgármester szerelmes ebbe a bódéba s soha se tüzi ki a tanács ülésen tárgyalás alá.

Ábrahám László t. főügyész nyilatkozik, (szerencsétlenségére ő se szökhetett meg idejekorán) elmeséli, hogy az a kut bódé árva, azt sem tudják kié s hátha Zsigmondy-é talál lenni, akkor az leharapja az egész tanács orrát, ha megbolygatják a bódéját.

Márk Endre megesküdteti Stahl Gézát, hogy igaz e az a hir, hogy Zsigmondy tulajdonát képezi a bódé?

Stahl főmérnök hit alatt vallja, hogy az utolsó szegig a Zsigmondy-é.

Izgatottan ugráltak fel székeikről a város atyák erre a kijelentésre s egyhangulag kiáltották:

— Talpra magyar! le kell rombolni a kut bódét, most vagy soha. . .

Márk Endre megvakarta a fejét. Igen de akad-e ember, a ki megmondaná, hogy és miképen?

A polgármester nem akarja, kényszeriteni kell valahogy, mert az közveszélyes bódé, ott a Dr. Fráter Imre lovai mindég megbokrosodnak.

— Az borszadály, irtózat — hangzott fel minden oldalról, a jelenlevők egy csepp hija, hogy azonnal szét nem verték azt a szerencsétlen alkotmányt.

Végre is kisütötték, hogy egy háromtagu küldöttséget kellene a podesztához küldeni, hátha, hátha . . .

Hanem ezt a háromtagu küldöttséget nagy munka volt összeszedni. Végre is Dr. Fráter Imre ajánlkozott Márk Endre mellé és beugrott az öreg Jámbor Ferencz is. Ha már a haza ugy kivánja.

Ez a küldöttség azután bement, meghajtották magukat a polgármester előtt. — De ekkor eszébe jutott a podesztának, hogy a pipaszárat nem tisztitotta ki a hajdu. Ez lényegesebb, mint a bódé sorsa, kiküldte tehát a küldöttséget, jöjjenek később, neki most privát ügyei vannak.

Ez a küldöttség kijött, azután bement megint, ismét kijött.

Azt beszélik, hogy a polgármester megigérte, hogy ezt a bódét elsepri a föld színéről, de előbb szabadságra megy.

A kutbódé áll, mint a Sion hegye, és epour si mouve, mégis mozog a föld.

Szatyi.

Különfélék.

Amerikai párbaj — prolongácziora. Napok óta keresi a főváros: rendőrség Beér Sámuel kecskeméti kereskedőt, ki már régebben beleszeretett egy kecskeméti szép leányba. A leányba szerelmes volt egy barátja is. A lány ismerte mindkettőjük szerelmét, de nem tudott köztük választani. Erre a két szerelmes elhatározta, hogy amerikai párbajt vivnak s a ki a fekete golyót huzza annak el kell tünni a föld színéről. A fekete golyót Beer huzta s most járt volna le a határidő, melyre Beernek meg kellett volna magát ölni. Beer végzetes tettének elkövetése előtt rokonaihoz husz levelet irt, a melyben elmondja, hogy őt többé nem látják, mert amerikai párbaj áldozata lett. Mikor a leveleket megirta, a fővárosba ment.

Ott lakást vett egy szállodában, a honnan szombat este eltávozott s azóta nem tért viszsza. Hogy miért, az kitünik a következőkből. Első dolga volt felkeresni ellenfelét, hogy annak bejelentse, hogy a kötelességének meg akar felelni. De mielőtt megvál az élettől és átengedi a szerencsésebb vetélytársának a közös ideált, arra kéri, hogy engedje meg neki azt, hogy még néhány napig élhessen. A nemes ellenfél mélyen meg volt hatva a kérelemtől és ezer örömmel megadta az engedélyt — egy feltétel alatt.

Beer kiváncsi volt a feltételt meghallani:

— Adjon 50 forintot kölcsön!

Most meg Beer volt meghatva, hogy ily olcsón nyert prolongácziót az életre és lefizetve az 50 frtot, még néhány napig örvendezett az életnek. Beer már a második prolongácziót is meg akarta kérni, a miben azonban ellenfele megelőzte és most önként felajánlotta neki azt — ujabbi prolongálási illeték lefizetése mellet. Beer ujra fizetett és ujra él. Most azonban szégyenli magát és bujdosik ismerősei és rokonai elől. A rendőrség azonban most már nemcsak őt, hanem élelmes ellenfelét is keresi mert a jeles prolongáló párbajhős a zsarolás büntettének elkövetésében lett vétkes.

Szinház utban a világ körül. Mint New-Yorkból irják, egy leleményes impresszárió feltette magában, hogy egy szinháznak berendezett nagy gőzhajót épittet s körülutazza vele a földgömböt. — A fedélzeten egy nagy variété-szinpad lesz felállitva, a tulajdonképeni szinterem azonban a hajó belsejében lesz. Az első utat egy elsőrangu operatársulattal akarja megtenni.

A mérges czár. Egy ujságiró egy legutóbbi ünnepély alkalmával a czárnét egy általa kitalált, többé nem divatos ruhában szerepeltette. Az iszonyu bün következtében az orosz czenzura egyszer s mindenkorra megtiltotta a lapoknak, hogy a czárné öltözetéről jövőben referáljanak.

Országos tanszerkiállitás.

Megváltoztatott napirend.

Aug. 30-án. Beke Antal h.-böszörményi kántor és énektanár fog felolvasást tartani a kereskedelmi akadémiában az orgonaépités és kezelésről. Bemutatja egy érdekes találmányát, az iskolai kézi orgonát, melyet Kerékgyártó István helybeli orgonagyáros készitett.

Aug. 31. D. u. órakor a keresk. akadémia vegytani termében Kalocsa Róza felolvasása a „Felolvasásról." Értekezés az iskolai felolvasáe és szavalás tanitása ügyében.

Szept. 1-én d. u. 4 órakor lesz Kozlicsa Tivadar orsz. tanszermuzeumi igazgatónak bemutató előadása e muzeum kiállitási csoportjáról, a keresk. palota csarnokában.

A kitüntetések.

(Folytatás és vége.)

Ezüst oklevéllel tüntettettek ki: 1. Aradi áll. főgymnazium szakszerü isk. rajzaiért. 2. Nagykállói áll. főreáliska kitünő isk. dolgozatokért. 3. Dobsinai áll. polg. fiu- és leányiskola isk. dolgozatok és szép női kézimunkáért. 4. Galgóczi áll. polg. fiu- és leányiskola rendszeres rajzokért. 5. Bánfihunyadi áll. polg. fiu felsőbb leány és elemi iskolák isk. dolgozatokért, szép rajzokért, csinos női kézi munkákért és 10 évi isk. értesitő szakszerü szerkesztéséért. 6. Székely kereszturi áll. tanitóképezde isk. dolgozatokért, izléses faragványokért. 7. Székesfehérvári ker. akademia isk. dolgozatokért. 8. Nagyenyedi polg. leányiskola és női ipartanmühely rendszeres női kézi munkákért. 9. Nagyváradi alsófoku ipariskola rendszeres és szakszerü rajzokért. 10. Ungvári agyagipar tanmühely csinos és sokféle agyagmunkákért. 11. Gyergyó-Szentmiklósi polgári iskola rendszeres rajzokért. 12. H.-Böszörményi ev. ref. iskolák és óvoda dolgozatokért, Tatár József és Koncz Lajos szemléltő fanemesitési dolgozatokért. 13. Debr. izr. iskola dolgozatokért, csinos női kézi munkákért. 14. Zólyomlipcsei kincstári árvaház isk dolgozatokért, kézügyesitő foglalkozásokért. 15. Varranói községi elemi iskola rendszeres isk. dolgozatokért. 16. Nánássy Róza h.-szoboszlói óvónő és menedékhely vezető, csinos és rendszeres óvodai munkákért. 17. Debreczeni árok-utczai községi óvoda és dajkaképző tanfolyam rendszeres tanmenetet feltüntető óvodai és dajkaképző munkálatokért. 18. Marostordamegyei áll. tanitó egyesület csoportositott kiállitásáért. 19. Máramaros m. ált. tanitó testület csoport kiállitásért. 20. Beszterczenaszódi ált. tanitói testület kifejtett munkásságért és csoport kiállitásért. 21. Arad vidéki tan. testület kifejtett buzgó müködéseért, csoport kiállitásért, főleg Csák József-féle számoló szekrényért. 22. Beregmegyei ált. tanitótestület csoport kiállitásért. 23. Sopronmegyei tan. egyesüle csoport kiállitásért, különösen Sopron város és megye falitérképeért. 24. Fiumei tanitó testület munkásságáért és csoport kiállitásért. 25. Kolozsmegyei tan. testület a »Család és Iskola« kiállitásáért és buzgó müködeséért. 26. Benyács Emil debreczeni nagykereskedő női kézimunkák körébe tartozó anyagokért és munkákért. 27. Habits Antal budapesti hangszergyáros javitott szerkezetü czimbalmáért. 28. Rózsavölgyi és társa (Bpest) hangjegy kiadványaiért. 29. Riemer Ede (Székely-Udvarhely) Remington-féle irógép és a Mimeograph iras sok-zorositó gép bemutatásáért. 30. Athenaum könyvkiadó vállalat (Bpest) a hazai irodalmi termékek sikeres terjesztéséért. 31. Révai testvérek (Bpest) ugyanazért. 32. Kókai Lajos (Bpest) tankönyv-kiadványaiért. 33. Lauffer Vilmos (Bpest) ugyanazért. 34. Taschek Gyula gyergyó-szentmiklósi rajztanár a rajztanitás módszerét feltüntető dolgozatokért. 35. Dr. Hegedüs Pál (Debreczen) okszerü selyem termelés és terjesztéséért. 36. Kovács Albert beregszászi asztalos iskolai butorzatáért. 37. Krecsy Béla győri reálisk. tanár földrajzi oktatáshoz nagy mennyiségben készitett eredeti fényképgyüjteményért. 38. Sziklay J. és fia (Bpest) óvodai eszközökért. 39. Brunner C. A. (Bpest) ugyanazért. 40. Vincze József földesi ev. ref. tanitó számoló gépeért.

Bronzoklevelet

kaptak ötvenen és pedig: egri áll. főreáliskola szép rajzaiért; csurgói ev. ref. főgimnázium isk. dolgozataiért; pápai ev. ref. főgimn. szép rajzaiért; egri alsófoku kereskedelmi iskola szakszerü iskolai dolgozataiért; homonnai faipariskola faragványokért; h.-hadházi ev. ref. iskola iskolai dolgozatokért; marosvásárhelyi ev. ref. elemi iskolák csinos isk. dolgozatokért; h.-szoboszlói ev. ref. elemi iskolák isk. dolgozatokért; somorjai áll. polg. fiu- és leányiskola isk. dolgozatok és női kézimunkákért; szeniczei áll. polg. isk. eredmény és munkásságért; marosvásárhelyi r. kath. felső leányiskola női kézimunkákért; m.-vásárhelyi ev. ref. felsőbb leányiskolák női kézimunkákért; m.-vásárhelyi r. k. és áll. elemi isk. irásbeli dolgozatokért; makkfalvai székely nemzeti iskola rendszeres isk. dolgozatokért; budapesti férfi és női ruhaszabászati tanfolyam szakszerü rajzokért; debr. községi rózsatéri óvoda óvodai

munkákért ; Traub és tsa szegedi könyvkereskedő könyvkiadványaiért ; Adorján Domokos tordai tanitó iskolapadért ; Bernhard és társa Brassó iskolapadokért ; Tóth László debr. r. kath. tanitó számoló gépjeért ; Füzessy Márton (Nyustya-Liker) számoló gépjeért ; Lévay Lajos debr. tanitó földrajzi szemléltető eszközökért ; Niedermayer Tóbiás aradi tanár térképtartó és holdfényváltozást mutató eszközökért ; Kuncz Kornél gy.-szt.-miklósi tanár térfogat szemléltető eszközökért ; Ritoók István kabai tanitó iskola és iskolakerti dolgozatokért ; Lázár Gyula nádudvari tanitó kézügyesitő oktatásért ; Dekmár Kálmán (Debreczen) vizfestményért ; Padrah Sándorné (H.-Szoboszló) majolika festésért ; Vaday József békési tanitó Békés város térképeért ; Dr. Hetényi Lipótné (H.-Szoboszló) iskolai padló fénymázért ; Kálnay és Társa (Debreczen) testegyenesitő szerekért ; Szigmeth Károly (Debreczen) ásványgyüjteményért ; Fogl I. Lajos (Budapest) tamburirozó himzésért ; László Albert (Debreczen) könyvkiadványokért ; Szőke Imre (Debreczen) lepkegyüjteményért ; Janotka Alajos (Debreczen) kertészeti munkákért ; Fischer Jakab (Debreczen) optikai szerekért ; Neuberg Gusztáv (Krisevácz) számológépjeért ; Kursinszky László debr. r. kath. tanitó földrajzi szemleltető eszközökért ; Csurka István debr. ev. ref. tanitó földrajzi szemléltető eszközökért. Kunossy J. és fia hangjegy gyüjteményért. Herresbacher József (Páde) szemléltető kártyákért. Leidenfrost Ármin (Debreczen) az iskolai internátusok részére szükséges tárgyakért. Babolcsy Béla (Debreczen) az iskolai internátushoz szükséges tárgyakért. Stingl (N.-Szombat) zongorákért. Weinberger Alajos (Budapest) rajzmunkakért. Propper J. (Kolozsvár) rajz dolgozatokért.

Budapesti gabonatőzsde. Hivatalos jegyzések augusztus 28. — Buza őszre 6.51 pénz, 6.52 áru. tavaszra 6.98 pénz, 6.99 áru tengeri 1894.máj.—jun.-ra 5.66 pénz, 5.68 áru. Zab tavaszra 6.11 pénz, 6.13 áru. káposztarepcze aug.—szept. 9,75—9.85 áru.

Főszerkesztő : **Szinay Gyula.**
Felelősszerkesztő és lapkiadó : **Kósa Barna**
Főmunkatárs : **Dr. Bakonyi Samu.**
(**Szerkesztőség és kiadóhivatal főtér 1828.**)

Magy. tőzeg- és műtrágyagyár-ipar részv. társaság.
Az orsz. közegészségügyi tanács által többször ajánlva! Igazgatóság: BUDAPEST, IV., Városház-tér 9. (Harisbazár.)

Legbiztosabb óvszer a kolera, hagymáz és egyéb fertőző betegségek ellen! Tökéletes fertőtlenités! Teljesen szagtalan! Önmüködő tőzegszóró-closettek. Belföldi és külföldi szabadalmak! Szobai árnyékszékek mindenféle tetszetős alakban. Árnyékszék-berendezések, kórházak, laktanyák, iskolák, ipar-vállalatok, szállodák stb. részére.

Fertőtlenitő és szagtalanitó tőzegpor! Tőzegalom! Mindennemü tőzeggyártmány nagy raktára. **Különlegesség:** emberi és városi hulladékok ipari és gazdasági értékesitése. Várostisztitási és elfuvarozási vállalatok szervezése. Műtrágyagyártás. Részletes tervekkel, költségvetésekkel és eredeti bizonyitványokkal szolgál az igazgatóság.

Csődtömeg eladás.

Vb. Rosenfeld Jakab kabai lakos csődtömegéhez leltározott füszer- és rövid áru czikkek, — bolti felszerelvények és különféle terményekből álló ingóságok a csődválasztmány határozata folytán f. **évi szeptember hó 3-án** és következő napjain mindenkor délelőtt 9 órától kezdve Kabán Rosenfeld Jakab lakásán készpénz fizetés mellett birói árverésen el fognak adatni.

Kelt Szoboszló 1894. aug. 27.

Dr. Grósz,
tömeggondnok.

Kiadó tanyaföld.

Az **ELEPEN,** a Kadarcs közelében, **három nyilas tanyaföld,** gazdasági épületekkel, Szent-Mihály naptól kezdve egy, vagy több évre kiadó.

Ertekezhetni a tulajdonossal, Kossuth-szél-utcza 2469. sz. a. (344)

Darált kávé csak a vételnél daráltatik meg.

Naponta friss élesztő és uradalmi vaj.

Üzlet áthelyezés!

Van szerencsém a t. cz. közönség becses figyelmét felhivni, miszerint jelenlegi

füszer-, festék-, csemege- és déli gyümölcs- üzletemet megnagyobbitottam

és azt a tek. Szabó Kálmán ur házából a szomszédos **Rannukel-féle házba helyeztem ál- tal** s ottan

e folyó év szept. 1-ső napján szombaton reggel nyitom meg,

ahol is a saját vezetésem alatt előnyös árak, tiszta kezelés és pontos kiszolgálás mellett oly áruval állok a n. é. közönség rendelkezésére, amelyeket első kézből szerzek be s amely áruk versenyképességemet teljesen igazolni fogják.

Amidőn rokonaimnak, ösmerőseimnek és általában a n. é. közönségnek, az eddigi szükebb helyiségemben is tanusitott jóakaró pártfogását megköszönni szerencsém van, kérem azzal engem ezután is szerencséltetni.

Én pedig teljes szakösmeretemmel és egész ambiczióval oda törekszem, hogy nagyrabecsült vevőimnek teljes bizalmát fokozott mértékben kiérdemeljem.

Tisztelettel hozom a t. közönség tudomására, hogy

nagys. Nagy György ur érsemjéni uradalmából mintegy 15 hold telepén termett kitünő minőségü összes

csemege-szőllőjét megvettem

s azt kilónként 40 krajczárért 5 klgrmos csomagokban, postán szállitva, 2 frtért árusitom el

és a közelgő őszi- és téli idény alatt, már mostantól kezdve, a legfinomabb amerikai petroleumot és császár olajat literes és félliteres üvegekben hoztam forgalomba.

Kiváló tisztelettel

Radetzky József.

István gőzmalmi lisztek eredeti árlap szerint.

Erdélyi pincze egyleti borok palaczkokban.

Máriaczelli gyomorcseppek

kiváloan előnyös hatásu, felülmulhatatlan s általánosan ismert házi- és népszer a gyomor mindennemü betegségében.

Schutzmarke.
E. Brády.

A kolera veszély idejében minden ember legyen pontosan értesülve a koleráról, annak az elháritó eszközéről és a hozzá tartozó magyarázattal legyen ellátva ; abból azt a megnyugvást meriti, **hogy van mód a kolera** ellen is és hogy egy bizonyos fokig mindenki egy észszerü használattal önmagát a megbetegedéstől megvédheti.

Vigyázni kell mindenekelőtt a hiányzó emésztési változásra, székrekedésre és nevezetesen a bélhurutra. Az egészséges emésztést, rendes életmód mellett, kerülendő a nehézzé emészthető és más az emésztésre káros hatásu életek élvezésétől óvakodni kell, továbbá a gyomor meghütéstől, ugymint mint mindenféle meghüléstől. Az egészséges emésztéshez az ösmert **E. Brády-féle Máriaczelli gyomorcseppek**, melyek bátoritó és erősitő hatást gyakorolnak a gyomorra, különösen elősegitik a Máriaczelli gyomor-cseppek étvágyváltozásnál és a gyomor bajoknál beválť. És mint első segély hirtelen megbetegedéseknél elismert gyógyszer, minden családnál, mint házi szer, legjobbnak bizonyult. Kapható a gyógyszertárakban, üvegekben (Brády aláirással kell ellátva lenni) használati utasitással együtt **40** és **70 kros** üvegekben.

Debreczenben : Mihalovits István, Dr. Rotschnek Emil, Tamássy Béla, Tóth Béla és Balázs Ödön ; **Ér-Mihályfalván :** Mátray István ; **Diószegen :** Vaday Ignácz, **Hadházon :** Farkas Ödön, **Hosszu-Pályiban :** Sárossy Imre, — **Kabán :** Horváth Kálmán gyógyszerész uraknál.

8.

„DEBRECZEN" NYOMDÁJA

„DEBRECZEN" NYOMDÁJA (A m. kir. főpostával szemben)
(FŐTÉR 1828. SZ. A. CSANAK-DRAGOTA-HÁZBAN. teljesen ujonan berendezett könyvnyomda.

Elvállal mindenféle nyomtatványokat :
takarékpénztári, kereskedelmi
ügyvédi és községi nyomtatványokat.
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

KÉSZIT:
Gyászjelentéseket, báli- és lakodalmi meghivókat.
ELJEGYZÉSI KÁRTYÁKAT,
TÁNCZRENDEKET és ÉTLAPOKAT.
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

Vidéki megrendelések ERDÉLYI ISTVÁN nyomdai müvezető nevére czimzendők.

Izléses kiállitás! Jutányos árak

Nyomdánkat, hol északkeleti Magyarország legrégibb és legelterjedtebb politikai napilapja a

„DEBRECZEN",

és a szintén elterjedt **„DEBRECZENI HIRADÓ"** is nyomatik, ajánljuk a helybeli és vidéki közönség szives pártfogásába.

Izléses kiállitás! Jutányos árak!

Hirdetések a »DEBRECZEN« czimü lapban a legjutányosabb árak mellett eszközöltetnek.

SZÁMLÁKAT, ROVATOZOTT IVEKET, NÉVJEGYEKET,
bor- és rum-vignetteket, falragaszokat,
MINDENNEMÜ KÖRLEVELEKET és ÁRJEGYZÉKEKET.
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek.

FOLYÓIRATOKAT és a NYOMDAIPARHOZ tartozó nyomtatványokat izléses beosztással
jutányos árakon.
Birósági, végrehajtói nyomtatványok készletben tartatnak.
Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesittetnek.

Nyomatott a »DEBRECZEN« nyomdájában (Főtér, Csanak-ház) 1828.

XXVI. évfolyam.

Előfizetési árak :
helyben, vagy postán küldve :
Egész évre . . . 10 frt — kr.
Félévre . . . 5 » — »
Negyedévre . . . 2 » 50 »
Egy hóra . . . 1 » — »
Egyes szám 4 kr.

A lap szellemi részét illető minden közlemény a szerkesztőségbe (Főtér 1828.sz.) bérmentve küldendő.

Előfizethetni helyben :
Telegdi K. Lajos könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban. (Főtér 1828. sz. alatt.)

D

MEG

Bécs elkeseredése.

(N—d.) A bécsi lapok tele va panaszszal, jajveszékeléssel és elke déssel. A nagy jeremiádnak a bécsi vásár teljes, tökéletes fiaskója az Mert a lokalpatriotizmus legrózsa szemüvege sem képes arra, hogy sokadalmat kedvező szinben tün föl. Ezért is a bécsi journálok kény detten konstatálják, hogy a jelenleg csi magvásár csak árnyéka az elő nek és a közgazdasági hanyatl szembeszökő tünete.

Magyarország ugyan örülhet a fiaskónak. De örül annak az külföld kereskedő világa is. Mert a nemzetközi magvásár nem hogy nos, hanem még káros befolyássa a kereskedelemre. Az ott összeser érdekelt kereskedőktől beszállitot tokból állitották össze a világ te nek statisztikáját, mely hogy milye bizható volt — hát azt legjobb érdekeltek tudták. A statisztikának mely rendesen jobb terméssel s be papiron, mint a minőt a cs hordtak, jelentékeny árcsökkenés következménye, ennek persze, h vásárt rendező urak vették hasz a visszaélés ingerelte aztán a fr egyik földmivelési miniszterét a hogy a bécsi vásár rendező urai letileg a »tolvajbanda« disszes gy ve alá foglalta.

Hozzájárult még ehhez az mény, hogy az alsó- és felső-a hatóságok kvalifikálhatlanul visel gukat a vásár látogatói, kivált a rokkal szemben. Valóságos szid meggyaláztatást kellett ezeknek e vendégszerető házigazdától.

A mérték végre is betelt. országon és az egész külföldön akczió indult meg a vásár ellen. redt a dacz, a harag azon vár melynek intéző körei nem tudt

A „DEBRECZEN" TÁRC

PRAEPARATU

— Rajz. —

Irta : Olive V. József.

I.

— Találtál, édes anyám ?
— Nem, leányom, sehol se
Pedig Giza tegnap este még vissza hatost a kenyér árából.
— Igaz, a patikába vitte viss vosságot hozzon Birikének.

Ilyen párbeszéd folyt özvegy rozoga házában anya és leány k ecsetelem a szegényes butorzatot, volt az egyetlen kis szobában ; de rom elédbe, t. olvasó, a nyomort, melylyel e számos tagu család n vivódott.

Elég legyen az, hogy elkesere folytattak e szegény lények a lét szigoruan a becsület keretében. sohasem jár egyedül ; karöltve k egyszerre csap le az emberre.

Halcsikéknál sem egyedül ütötte fel tanyáját, hanem, hogy a jesebb legyen, betegen ágyba ker kis leány : Birike is.

Hatan voltak gyermekek, min és a hetedik volt a háznál az ö legnagyobb tizenhét éves, a legkis volt a legnagyobb ; egy feltünő varrónő, ki már tizenegy éves szükebb, hol bővebb keresmény fenn özvegy édes anyját és őt kis kéjét.

Halcsik Sári alig volt háron édes atyja, a becsületes asztalos, hunyta szemét. Azóta házukban pást váltott fel. Öreg Halcsikné férje halála után jobb kezet ve-z szu következtében és igy a mege